

Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22880>

Öz

Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği (HHYEÖ), hastane ortamlarında sunulan hemşirelik hizmetlerinin yönetim etkinliği düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle hemşirelik yöneticilerinin ve hizmet birimlerinin performansını, kaynak kullanımını ve genel organizasyonel başarılarını değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, F. Çetinkaya Kutun tarafından 2011 yılında yürütülen bir yüksek lisans tezi çalışması kapsamında geliştirilmiştir. Araştırma, hastanelerdeki yönetim uygulamalarının hizmet kalitesine olan etkisini nicel olarak saptamaya hedeflemektedir.

Ölçeğin geliştirme çalışması, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde tamamlanmıştır. HHYEÖ, sağlık kuruluşlarında yönetsel zayıflıkların tespit etmek, iyileştirme alanlarını belirlemek ve kanıt dayalı yönetim stratejilerinin oluşturulmasına katkı sağlamak için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik Hizmetleri, Yönetim Etkinliği, Hizmet Kalitesi, Hastane Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Organizasyonel Performans.

Yazarlar

Çetinkaya Kutun, F.

Amaç

Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği'nin temel amacı, hastanelerde uygulanan hemşirelik hizmetleri yönetim süreçlerinin ne derecede etkin olduğunu sistematik ve standart bir biçimde ölçmektir. Bu etkinlik ölçümü, hemşirelik yöneticilerinin karar verme süreçlerinin, personel dağılımının, eğitim faaliyetlerinin ve genel hizmet sunum modellerinin verimliliğini değerlendirmeye olanak tanır.

Ölçek, yöneticilere geri bildirim sağlayarak, hizmet kalitesini artırmak ve hasta memnuniyetini yükseltmek için hangi yönetsel alanlara öncelik verilmesi gerektiğini belirlemede analitik bir temel sunar. Ayrıca, bilimsel araştırmalarda yönetim etkinliğinin farklı örgütsel sonuçlarla ilişkisini incelemek için güvenilir bir ölçüm aracı sağlayamaz amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle planlama, organize etme, liderlik etme ve kontrol etme gibi temel yönetim fonksiyonlarını

hemşirelik bakımında uygulanması içerir. Ölçeğin alt boyutları, yönetsel süreçlerin farklı kritik alanları (örneğin, insan kaynakları yönetimi, maliyet yönetimi, kalite güvencesi, hasta bakım koordinasyonu) kapsamına beklenmektedir.

Ölçek geliştirme çalışmaları, genellikle literatür taraması, uzman görüşleri ve pilot uygulamalar yoluyla bu yönetsel yapıların teorik çerçevesini oluşturmayı içerir. Bu sayede, ölçek maddeleri, hemşirelik hizmetlerinin etkinliğini belirleyen somut davranışlar ve sonuçları yansıtabilir.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerlik çalışmalarına dair spesifik bir bilgi ("") bulunmamasına rağmen, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, orijinal tez çalışmasında geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür yönetim ölçeklerinde içerik geçerliği (uzman görüşleri ile), yapı geçerliği (faktör analizi ile) ve ölçüt bağımlı geçerlik (diğer ilgili yönetim performans göstergeleri ile korelasyon) incelenir.

Ölçeğin yönetim etkinliği yapısını doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için, elde edilen verilerin teorik modellerle uyumu yapısallık modellemesi veya doğrulayıcı faktör analizi gibi ileri düzey istatistiksel yöntemlerle desteklenmelidir.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde güvenirlik çalışmalarına dair spesifik bir bilgi ("") bulunmamaktadır. Ancak, ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak, iç tutarlılık güvenirlik katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı) hesaplanması gerekmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı istikrarını değerlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yapılması da muhtemeldir. Bu analizler, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini ortaya koyar.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme aşamasının temel adımı olarak, Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği için açılmaya ve/veya doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanıldığı tahmin edilmektedir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olup olmadığını ve eğer öyleyse, yönetim etkinliğini oluşturan alt boyutların (faktörlerin) neler olduğunu belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin yönetsel etkinliği hangi bileşenler üzerinden (örneğin, personel liderliği, kaynak planlaması, kalite kontrolü) ölçtüğünü netleştirir ve ölçeğin yapısal geçerliğini destekler.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi sunulmamıştır ("-"). Ancak, yönetim etkinliği gibi algı temelli konular için ölçekler genellikle **Likert Tipi** derecelendirme formatını kullanır (örneğin, 5'li veya 7'li Likert).

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşirelik Hizmetleri Yöneticileri ve/veya Hastane Yöneticileri, Hemşireler.

Age Group: Yetişkin Profesyoneller (Genellikle 25-60 yaş arası).

Population Details: Ölçeğin geliştirildiği orijinal çalışmada, Türkiye'deki hastanelerde çalışan hemşirelik ve sağlık yönetimi profesyonellerini hedef almıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılardan, yönetim etkinliğine dair maddelere ne derece katıldıklarını belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Lisans Tezi, Hemşirelik Yönetimi, Organizasyonel Etkinlik, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: feyza.cetinkaya@gmail.com

Correspondence Address: İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Orijinal tez kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Bu ölçek, 2011 yılında bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı için yazardan veya tez danışmanından izin alınması gerekebilir. Akademik veya araştırma amaçlı kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Herhangi bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [hemsirelik-hizmetleri-yonetimi-etkinligi-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/hemsirelik-hizmetleri-yonetimi-etkinligi-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Çetinkaya Kutun, F. (2011). *Hastanelerde hemşirelik hizmetleri yönetimi etkinliğinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez Kaynağı: tez.yok.gov.tr

Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Etkinliği Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The original scale items were not provided in the source content and therefore cannot be listed here. Users are directed to the original thesis or the provided PDF link for access to the specific items.

ARABPSYCHOLOGY.COM